

Vopnahlé í Gaza, október 2025

Eftir nákvæmlega tæp tvö ár hefur það, sem Amnesty International, Læknar án landamæra, Alþjóðasamtök fræðimanna um þjóðarmorð og rannsóknarnefnd Sameinuðu þjóðanna lýstu einróma sem **þjóðarmorði**, loksins lokið - eða að minnsta kosti náð tímabundinni pásu.

Skilmálar vopnahlésins

Vopnahléð sem tilkynnt var 6. október 2025 er lýst í diplómatískum hringjum sem „brothætt“, „ótryggt“ og „skilyrt“. En þessar lýsingar ná aðeins að klóra yfirborðið. Skilmálarnir sjálfir afhjúpa eyðileggjandi ósamhverfu valdsins á vettvangi, dýpt þjáningarinnar sem þolað hefur verið og hversu kerfisbundið alþjóðlegar grunngildi hafa verið brotin á í nærri tvö ár.

Gíslaskipti

Áberandi hluti vopnahlésins er skipti á föngum og varðhöldum: **Hamas á að sleppa hinum 20 ísraelsku gíslum sem enn eru í vörslu sinni** - borgarar og hermenn sem teknir voru í haldi á meðan eða eftir versnunina í október 2023 - í skiptum fyrir lausn **1.950 palestínskra varðhaldsfanga** sem Ísrael heldur. Þar á meðal eru **250 fangar** og **1.700 einstaklingar flokkaðir sem stjórnsýslufangar** - fólk sem er fangelsað án ákæru, réttarhalda eða sakfellingar.

Stjórnsýslufangelsun, sem löngum hefur verið fordæmd af alþjóðlegum lögfræðilegum áheyrnarfulltrúum, leyfir Ísrael að halda Palestínumönnum í ótakmarkaðan tíma samkvæmt herlögum. Margir af þeim sem á að sleppa hafa verið haldnir **án aðgangs að lögfræðilegri fulltrúa**, oft á grundvelli **leyndra gagna** sem haldið er frá bæði föngum og lögfræðingum þeirra. Aðrir voru dæmdir í **íslenskum hernaðardómstólum**, sem starfa með nærri 100% sakfellingarhlutfalli og hafa verið gagnrýndir fyrir að brjóta gegn lágmarkskröfum um réttláta málsmeðferð samkvæmt alþjóðalögum.

Kannski er óhugnanlegasta þættinum að finna í þeim aðstæðum sem þessir einstaklingar voru haldnir í. Á meðan stríðið stóð yfir, og sérstaklega á síðasta ári, komu fram trúverðugar skýrslur frá mörgum mannréttindasamtökum sem skjalfestu **ómannúðlega, niðurlægjandi og oft ofbeldisfulla meðferð á palestínskum varðhaldsföngum** í ísraelskum fangelsum og varðhaldsstöðvum. Þetta felur í sér **svelti, synjun á læknishjálp, barsmíðar, kynferðislega niðurlægingu, langvarandi álagsstöður** og í sumum tilfellum **nauðgun**. Nokkrir fangar létust í varðhaldi við grunsamlegar aðstæður. Engar af þessum ásökunum hafa verið rannsakaðar óháð af ísraelskum yfirvöldum.

Þessi skipti, þótt aðeins hluti losunar, eru meira en diplómatísk bending. Þau eru gluggi inn í gangverk hernámsins, kerfisbundna refsingu palestínskrar tilveru og eðlilega

ótakmarkaða varðhald án réttinda.

Mannúðaraðstoð: 600 vörubílar á dag

Samkvæmt skilmálum vopnahlésins **hefur Ísrael samþykkt að leyfa innkomu 600 vörubíla með mannúðaraðstoð á dag til Gaza** - tala sem er enn langt undir stigum fyrir stríðið 2023, en mun meira en það sem leyft var á undanförnum mánuðum. Fyrir vopnahléð sáu sumir dagar færri en 20 vörubíla koma inn, þrátt fyrir hungursneyð og útbreiddar sjúkdómar.

Þessi skuldbinding, á pappír, kann að hljóma eins og framfarir. En hún er einnig **þögun játning** á sekt. Í nærri tvö ár hindraði Ísrael kerfisbundið aðstoð til Gaza - mat, vatn, lyf, eldsneyti og endurbyggingarefni - þrátt fyrir hörmulegar mannúðaraðstæður. Þessi hindrun braut gegn **alþjóðlegum siðvenjulögum um mannúð**, sérstaklega **reglu 55**, sem krefst frjálsrar leiðar mannúðaraðstoðar til borgara í neyð. Hún braut einnig gegn **greinum 55 og 59 í fjórða Genfarsamningnum**, sem skylda hernámaraðila til að tryggja lifun borgaralegs íbúa og leyfa hjálparstarf þegar þeir geta ekki eða vilja ekki veita grunnþarfir.

Enn fremur, árið 2024, gaf **Alþjóðadómstóllinn út bráðabirgðaráðstafanir** sem skipuðu Ísrael að koma í veg fyrir þjóðarmorð og leyfa frjálsa flæði mannúðaraðstoðar. Þessar ráðstafanir voru hunsaðar.

Nú, undir þrýstingi, táknar samþykki Ísraels á skilmálum aðstoðarinnar ekki örlæti - hún táknar **eftirlát, seint framkvæmt**, á skyldum sem hún hafði ólöglega hunsað. Og jafnvel með aukningu vörubíla er **engin trygging** fyrir óhindruðu aðgengi, öryggi hjálparstarfsmanna eða jafnri dreifingu í svæði þar sem yfir 80% íbúa eru flóttamenn, margir án skjóls eða hreinlætisaðstöðu.

Endurstaðsetning hernaðar: Gaza minnkað um 53%

Þriðji stoð vopnahléssamningsins varðar endurstaðsetningu ísraelskra hernaðarafla. **Ísraelsku varnarliðið (IDF) mun dragast til baka að svokölluðu „gulu línunni“**, tímabundnu landamæri sem skilur **53% af Gaza undir áframhaldandi beinni ísraelskri hernaðarlegri hernámi**. Þetta minnkar í raun hið virka, byggða svæði Gaza í **47% af upprunalegu flatarmáli sínu** - raunveruleiki með gríðarlegum afleiðingum.

Þessi ráðstöfun staðfestir það sem margir áheyrnarfulltrúar höfðu þegar varað við: að þetta stríð var ekki aðeins refsandi, heldur landfræðilegt. Þrátt fyrir opinberar afneitanir Ísraels á endurhernámi segir kort vopnahlésins aðra sögu. Það sem er áfram undir ísraelskri stjórn felur í sér helstu vegaflutninga, strategíska vatns- og orkuinnviði, landbúnaðarland og stóran hluta norðurhluta Gaza - sem nú er orðinn óbyggilegur.

Í raun hefur **Gaza verið klofið**, ekki aðeins af rústum og flóttamönnum, heldur af hernaðarlegri skiptingu. Meira en ein milljón manna er nú þröngt saman í þröngum suðurhluta Gaza, flóttamenn margsinnis, afskornir frá heimilum sem þeir gætu aldrei snúið aftur til. Vopnahléð, þá, snýr ekki við hernáminu - það **styrkir það**.

Vopnahlé byggt á ösku

Þetta eru skilmálarnir. Grimmir, ósamhverfir og fæddir ekki af gagnkvæmu samkomulagi heldur af örvæntingu, þrýstingi og yfirgnæfandi alþjóðlegri fordæmingu.

Enginn réttlæti er innifalinn í þessum skilmálum - aðeins lifun. Ennþá engin ábyrgð - aðeins pása. Og sjálft hugtakið „vopnahlé“ hylur þær aðstæður sem samningurinn var gerður undir: rústir eyðilagðs svæðis, áfall markvissrar íbúa og kerfisbundin svipting laga og mannlegrar virðingar.

Hvað kemur næst - pólitískt, lagalega, siðferðilega - fer eftir því hvort heimurinn lítur á þetta vopnahlé sem endi eða sem upphaf.

Ógnvekjandi saga

Það er von í hverju vopnahléi. Von um að byssurnar haldist þöglar, að borgarar geti loksins snúið heim, að börn geti sofið án ótta við að vakna undir rústum. En sagan - sérstaklega saga Ísraels með vopnahlé - dregur úr þessari von með raunsæi.

Ísrael hefur langa, vel skjalfesta sögu um að **brjóta eða grafa undan vopnahléum** - stundum innan klukkustunda, oft í gegnum reiknaðar hernaðaraðgerðir sem lýst er sem „forvarnar“ eða „varnar“. Þótt brot á vopnahléi séu ekki eingöngu takmörkuð við eina hlið í átökum, er sagan skýr: **Ísrael hefur ítrekað brotið samninga sem það annað hvort undirritaði eða hjálpaði til við að semja**, sérstaklega þegar hernaðarleg eða pólitísk hagkvæmni krafðist þess.

Tímalína brotinna vopnahléa

Ár	Aðilar / Miðlari	Kjarnaskilmálar	Hrun eða brot
1949	Arabísk-Ísraelsk vopnahlé (Sp)	Lok átaka; afvopnuð svæði	Ísraelskar innrásir í sýrlenska DMZ kveiktu aftur á átökum.
1982	Bandarísk-miðlað vopnahlé í Líbanon	Úrsögn PLO; bandarískar borgaraábyrgðir	Fjöldamorðin í Sabra og Shatila (2.000–3.500 drepnir) eftir ísraelsk-leyfðan inngang Phalangista.
2008	Egyptísk-miðlað vopnahlé Hamas-Ísrael	Gagnkvæm ró; létting á umsátri	Brotið 4. nóv. 2008 með IDF-árás á göng í Gaza; átökin eskalluðu strax.
2012	Egyptísk-miðlað vopnahlé (Varnarsúla)	Stöðvun árásir; létting á umsátri	Umsátrið hélt áfram; reglubundin brot hófust aftur innan mánaða.
2014	Mannúðarvopnahlé í Gaza-stríði	Dagleg vopnahlé	Hrundu innan klukkustunda; árásir hófust aftur á báðum hliðum.
2021	Vopnahlé eftir „Verndari múranna“	Egyptískt/Bandarískt miðlað	Ísraelskar loftárásir hófust aftur vikum síðar.
Nóv. 2023	Tímabundið vopnahlé í Gaza	Gíslaskipti-fangar	Rann út 1. des. 2023; sprengjuárásir hófust aftur næsta dag.

Ár	Aðilar / Miðlari	Kjarnaskilmálar	Hrun eða brot
Nóv. 2024	Ísrael-Hizbollah vopnahlé	Bandarískur 13- punkta samningur	Ísraelskar loftárásir í Suður-Líbanon héldu áfram fram til 2025.
Mið-2025	Ísrael-Sýrland de- eskalering	Staðbundið vopnahlé í Suður- Sýrlandi	Þrátt fyrir vopnahléð héldu ísraelskar árásir áfram í Damaskus og Suwayda.
Okt. 2025	Núverandi Gaza vopnahlé	Þriggja fasa bandarískur rammi	Framkvæmd óviss; stórir hlutar Gaza eru enn hernumdir og aðstoð takmörkuð.

Mynstur brota

Næstum í öllum tilvikum fylgir hruni vopnahlés **réttlætingarfrásögn**: ógn hlutlaus, göng eyðilögð, eldflaug stöðvuð. Þessar réttlætingar standast sjaldan skoðun og virðast oft **tímasettar á strategískan hátt** til að falla saman við innlendar pólitískar breytingar eða alþjóðlega atburði. Til dæmis var **vopnahléð í nóvember 2008** rofið með ísraelskri árás rétt þegar bandarísku kosningarnar lauk - hugsanlega til að koma í veg fyrir væntanlegar breytingar á utanríkisstefnu Bandaríkjanna. **Vopnahléð 2023** hrundi um leið og skammtímanotkun þess var uppurin.

Jafnvel í samningum sem einblíndu á mannúðarvernd - eins og **vopnahléin 1944 og 2021** - hófu ísraelskar aðgerðir aftur án tillits til réttar borgara til öryggis og hvíldar.

Vopnahléð 2025, þótt kynnt sem ítarlegra, sýnir nú þegar merki um burðarvirkisveikleika. **Aðstoð er enn takmörkuð**, hreyfingar innan Gaza eru enn strangt stýrðar og **jarðherlið IDF hefur ekki dregist að fullu** frá stórum svæðum ströndarinnar. Ísraelskir leiðtogar hafa opinberlega vísað til þessa vopnahlés sem „taktísk pása“, ekki skref í átt að friði - tungumál sem gefur til kynna tímabundna, eyðanlega eðli þessa fyrirkomulags.

Alþjóðalög, sértæk hlýðni

Geta Ísraels til að brjóta vopnahlé nær án refsingar er möguleg vegna **skorts á markverðri ábyrgð** frá alþjóðasamfélaginu. Þótt vopnahléssamningar séu oft studdir af tungumáli sem rótast í alþjóðalögum, er framfylgd sjaldgæf. Fordæmingar SP eru settar á bið með neitunarvaldi. Rannsóknir Alþjóðaglæpadómstólsins tefjast eða hindraðar. Og vestræn ríki með áhrif - sérstaklega Bandaríkin - hafa sögulega varið Ísrael frá afleiðingum.

Þetta mynstur veikir ekki aðeins traust Palestínumanna á vopnahléum heldur einnig trúverðugleika alþjóðalaga sjálfra. Þegar brot verða venjuleg og fara órefsuð verða vopnahlé minna um frið og meira um **strategíska endurstillingu** - tímabundnar pásur áður en næsta sókn hefst.

Bergmál frá Sabra og Shatila

Skilmálar vopnahlésins í október 2025 eru langt frá því að vera yfirgripsmiklir. Þótt þeir takist á við brýn mál - eins og skipti á gíslum, takmarkaðan mannúðaraðgang og hluta af

hernaðarlegri endurstaðsetningu - skilja þeir einnig eftir ógnvekjandi eyður. Ein sú ógnvekjandi er **óuppfyllt krafa** um að bardagamenn Hamas leggi niður vopn sín eða yfirgefi Gaza í framtíðarviðræðum.

Á pappír kann þetta að virðast sem skref í átt að „afvopnun“. En í raun ber það skelfilega sögulega þyngd - þyngd sem bergmálar í **Beirút, 1982**.

Sumarið það ár, í ísraelskri innrás í Líbanon, náðist **bandarísk-miðlað vopnahlé** milli Ísraels og Frelssamtaka Palestínu (PLO). Kjarnaloforðið: **bardagamenn PLO myndu yfirgefa Vestur-Beirút**, og í staðinn væri **öryggi borgara í palestínskum flóttamannabúðum tryggt**. Undir bandarískum ábyrgðum komu alþjóðlegar hersveitir til að yfirsjá úrsögn PLO. En í september voru þessar sveitir farnar - ótímabært og án þess að uppfylla fullt umboð sitt.

Það sem fylgdi er enn einn myrkasti bletturinn í nútímasögu Mið austurlanda.

Í september 1982 **umkringdu ísraelskar hersveitir flóttamannabúðirnar Sabra og Shatila** í Vestur-Beirút. Síðan, yfir **þrjá daga**, leyfðu ísraelskir yfirmenn **líbaneskum kristnum Phalangist-mílísum að ganga inn í búðirnar**. Milísurnar, drifnar áfram af hefnd sektarískrar og styrktar af refsileysi, **myrtu á milli 2.000 og 3.500 palestínska og líbanska borgara** - langflestir konur, börn og aldraðir karlar. Heimurinn horfði á með skelfingu þegar líkin hlóðust upp.

Eigin **Kahan-nefnd** Ísraels, sem var kölluð saman árið 1983 undir þrýstingi almennings, komst að þeirri niðurstöðu að **Ísraelsku varnarliðið bæri óbeina ábyrgð** á fjöldamorðinu. Ariel Sharon, þáverandi varnarmálaráðherra, var talinn bera „persónulega ábyrgð“ fyrir að koma í veg fyrir blóðsúthellinguna. Hann sagði af sér embætti sínu en var áfram öflugur maður í ísraelskri stjórnmálum. **Allsherjarþing SP** gekk lengra og kallaði fjöldamorðið **þjóðarmorð** - hugtak sem myndi bergmála í áratugi.

Skuggi Sabra og Shatila liggur þungt yfir Gaza í dag. **Óbeina vísunin í núverandi vopnahlé** - að bardagamenn verði að fara í skiptum fyrir vernd borgara - **endurspeglar falskar loforð 1982**. Þá, eins og nú, var úrsögn vopnaðrar mótstöðu lýst sem leið til friðar. En sagan hefur sýnt að **þegar mótstaðan fer og alþjóðlegir áheyrnarfulltrúar yfirgefa, er fólkið sem er skilið eftir sem þjáist mest**.

Áhættan er ekki fræðileg. Í Norður-Gaza, nærri tæmt af borgurum og lýst sem „öruggt svæði“, hafa nú þegar fundist fjöldagröf. Hjálparstarfsmenn og blaðamenn hafa skjalfest merki um **aftökustíl dráp**, merki um **pyntingar** og í sumum tilfellum **heilar fjölskyldur grafnar undir hrundum byggingum þar sem engin björgun var leyfð**. Þetta eru ekki einangraðir atburðir - þeir eru hugsanlegir forboðar.

Ef framtíðarfaser vopnahlésins fela í sér **úrsögn Hamas eða afvopnun án sterkrar alþjóðlegrar verndar, varar sagan okkur nákvæmlega við hvað getur gerst næst**.

Fjöldamorðið í Sabra og Shatila er ekki bara fjarlæg harmsaga. Það er **fordæmi** - teikning af því sem getur þróast þegar hernaðarafl nýtir sér valdatómið, þegar borgarar eru sviptir vernd og þegar heimurinn snýr baki við eftir að lýsa yfir „verkefni lokið“.

Bergmál frá Beirút 1982 hljóma nú í Gaza 2025. Spurningin er hvort einhver hlustar raunverulega - og hvort hægt sé að koma í veg fyrir niðurstöðuna að þessu sinni.

Ósamhljómur í ísraelskum fjölmiðlum

Á meðan alþjóðlegar fyrirsagnir fögnuðu vopnahléinu í október 2025 sem löngu biðuð bylting, **þróaðist allt önnur frásögn innan Ísraels** - sérstaklega í hebresku fjölmiðlunum. Þótt erlendir fréttamenn töluðu um diplómatíu, de-eskaleringu og mannúðarop, **forðuðust flestir ísraelskir fjölmiðlar að nota orðið „vopnahlé“ alveg.**

Í staðinn var ríkjandi rammi þrengri, viðskiptalegri: **samningur um gíslaskipti**, ekki pólitísk eða hernaðarleg de-eskalering. Munurinn er ekki bara orðræðulegur. Hann endurspeglar dýpri hugmyndafræðilegan og strategískan ósamhljóm - á milli þess hvernig stríðið er skynjað utan landamæra Ísraels og hvernig það er rammað inn, varið og hugsanlega lengt innan þeirra.

Stjórnun skynjunar: Vopnahlé vs. uppgjöf

Innan Ísraels myndi tilkynning um „vopnahlé“ gefa í skyn **lok virkra hernaðaraðgerða**, pásu á sprengjuárásum og hugsanlega - óhugsandi fyrir suma - **eftirlát til Hamas**. Í yfir tvö ár sögðu ísraelska ríkisstjórnin, herinn og fjölmiðlakerfið almenningi að **fullkomin sigur** í Gaza væri eina ásættanlega niðurstaðan. Yfirlýstu markmiðin voru **algjör eyðilegging Hamas, varanleg afvopnun Gaza** og, að orðum nokkurra ráðherra, **„sjálfviljug flutningur“ eða „fjarlægging“ íbúa Gaza.**

Nú, að viðurkenna vopnahlé er að stangast á við þessa frásögn. Það neyðir almenning til að horfast í augu við raunveruleikann að **stríðið lauk ekki í fullkominni sigri** - að þrátt fyrir yfirgnæfandi hernaðarmátt, **er Hamas enn að hluta til ósnortið, Gaza er enn að hluta til standandi** og mikilvægast, **Palestínუმenn eru enn til staðar.**

Með því að ramma samninginn eingöngu sem **gíslaskipti**, halda ísraelskir embættismenn og fjölmiðlar uppi stöðu strategíks styrks. Það leyfir þeim að segja almenningi að **þetta er ekki friður, ekki málamiðlun - bara taktískur leikur** til að koma ísraelskum föngum heim.

Mótsagnir við fyrri orðræðu

Þessi orðræðulegi ósamhljómur er sérstaklega skýr þegar hann er borinn saman við yfirlýsingar frá áberandi ísraelskum persónum á meðan stríðið stóð yfir. Margir ríkisstjórnarráðherrar, meðlimir bandalagsins og áhrifamiklir álitsgjafar kölluðu opinberlega til **þjóðernishreinsunar á Gaza**. Í ræðum í Knesset, færslum á samfélagsmiðlum og álitsgreinum var framtíð Gaza lýst ekki í skilmálum endurbyggingar, heldur **endurþróunar** - sem **„fyrsta flokks strandfasteignir“** tilbúnar fyrir ísraelskar landnám þegar íbúarnir væru fjarlægðir.

Sumir dagdraumuðu opinberlega um „Gaza án Gazabúa“, verkefni sem myndi fela í sér fjöldaflutning, varanlegt hernám og eyðingu palestínsks lífs og sögu frá strandklasanum.

Þetta voru ekki jaðaröddir. Þær komu innan frá ríkisstjórnarbandalaginu, bergmáluðu yfir sjónvarpsþætti og voru oft látnar óáreittar í almennum umræðum.

Að tala nú um „vopnahlé“ eða „samningaviðræður“ væri að **hörfa opinberlega frá þessum maximalísku sýnum** - að viðurkenna að endurkoma til pólitísku raunveruleika gæti verið óumflýjanleg. Þetta er skref sem fáir leiðtogar hafa verið tilbúnir að taka.

Er þetta strategísk pása - eða stefnubreyting?

Miðlæga spurningin er þá hvort vopnahléð merki **raunverulega stefnubreytingu** eða einfaldlega **tímabundna pásu** - taktíska ró til að endurheimta gísla og endurskipuleggja áður en hernaðaraðgerðir hefjast aftur.

Nokkrir vísbendingar benda til síðara. Í opinberum yfirlýsingum hafa forsætisráðherra Ísraels og varnarfulltrúar ítrekað lagt áherslu á að vopnahléð sé „**skilyrt og afturkræft**“. Tungumálið er áfram stríðslynt: „**Við munum snúa aftur til Gaza ef Hamas brýtur samninginn**“, eða „**Þetta er ekki endir herferðarinnar**.“ Talsmenn hersins halda áfram að lýsa Norður-Gaza sem „lokuðu bardagasvæði“, og hersveitir IDF halda áfram að vera virkar á svæðum sem ætluð eru til úrsagnar.

Innan ísraelsks almenningsrýmis bendir skortur á markverðri íhugun um mannfall borgara í stríðinu, lagalegar afleiðingar hernámsins eða langvarandi pólitíska framtíð Gaza til að **þetta sé enn ekki stund reikningskilnaðar** - heldur stund endurstillings.

Tvær raunveruleikar, eitt stríð

Í alþjóðlegum vettvangi er vopnahléð lofað sem nauðsynlegt skref í átt að friði, hugsanlegur vendipunktur eftir fordæmalausa eyðileggingu. En innan Ísraels er frásögnin frosin á fyrri stigi: **stríð sem nauðsyn, Palestínumenn sem ógn og friður sem uppgjöf**.

Þessi klofna raunveruleiki - diplómatía erlendis og afneitun heima - vekur djúpar spurningar um hvað kemur næst. Getur vopnahlé lifað af þegar helmingur undirritenda þess neitar að nefna það? Er hægt að skipta á gíslum án þess að horfast í augu við ástæðurnar fyrir því að þeir voru teknir í fyrsta lagi? Og mikilvægast, **geta skilyrði friðar nokkurn tíma komið fram þegar ríkjandi pólitíska verkefnið miðar enn að því að eyða fólkinu handan landamæraanna?**

Aðeins tíminn mun segja hvort ísraelska leiðtogaskapurinn hafi raunverulega breytt um stefnu - eða hvort þetta vopnahlé, eins og mörg á undan, er einfaldlega **pása áður en næsta eyðileggingarumferð**.

Til fólksins í Gaza

Ég vona. Ég óska. Ég bið að vopnahléð haldist.

En ég myndi ekki veðja lífi mínu á það - og þið ættuð heldur ekki að gera það.

Sameinist fjölskyldum ykkar. Fagnið, ef þið getið. Þið hafið unnið ykkur það og meira til. En haldist á varðbergi. Fyllið aftur birgðir ykkar af mat og vatni. Gakkið úr skugga um að börnin ykkar viti hvert þau eiga að fara ef hlutirnir byrja aftur. Gakkið úr skugga um að þið vitið.

Því ef sagan hefur kennt okkur eitthvað, þá er það að þessi þögn er oft auga stormsins - ekki endir hans.

Ef landamærin opnast og þið viljið fara, verið tilbúin. Ef þið veljið að vera, verið tilbúin. Vopnahléð gæti hrunið á morgun, næstu viku, næsta mánuð. Þið gætuð orðið flóttamenn aftur. Þið gætuð þurft að flýja aftur.

Og ég segi þetta ekki vegna þess að ég vil að það sé satt - heldur vegna þess að það gæti verið. Vegna þess að það hefur verið áður.

Ég myndi hata að sjá Ísrael vinna. Ég myndi hata að sjá þá jafna síðustu bita af heimilum ykkar og minningum við jörðu, eyða lífum ykkar og kalla það „endurþróun“. En líf ykkar eru meira virði en nokkur landspilda. **Þið** eruð meira virði.

Gerið það sem þið þurfið að gera til að lifa af. Hvað sem lifun lítur út fyrir ykkur, gerið það.

Því Gaza er ekki bara landfræði. Það er ekki bara sandur og sjór. Gaza er þið. Og svo lengi sem þið lifið, lifir Gaza.

Haltu áfram að lifa.

Til alþjóðasamfélagsins

Snúið ekki baki núna. Lýsið ekki yfir friði og haldið áfram. Skilið ekki Miðausturlöndum - enn eina ferðina - til Ísraels og Bandaríkjanna til að gera eins og þeim sýnist.

Vopnahléð í Gaza, eins brothætt og takmarkað og það er, varð ekki til af sjálfu sér. Það var þvingað fram af þrýstingi - af mótmælum, af reiði, af sönnunargögnum of yfirgnæfandi til að hunsa. Þessi þrýstingur má ekki linna. Ekki fyrr en réttlæti ríkir.

Haltu augunum á Gaza.

Haltu eyrunum á Palestínu.

Hernámið er ekki lokið. Ísraelskir hermenn stjórna enn Norður-Gaza, landamærum þess, loftrými þess, aðstoð þess, íbúaskráningu þess. Vesturbakkinn er enn undir umsátri. Landnám heldur áfram að stækka. Eftirlitsstöðvar halda áfram að kæfa daglegt líf. Stjórnsýslufangelsun heldur áfram án réttarhalda, án réttlátrar málsmeðferðar. Og vélbúnaður aðskilnaðarstefnunnar er enn óskertur.

Leyfið ekki þessu vopnahléi að verða afsökun fyrir þögn. Leyfið ekki ríkisstjórnnum að fagna diplómatíu á meðan þær halda áfram að vopna eina hlið hernámsins.

Haltu þrýstingnum uppi - á öllum vígstöðvum.

- **Þangað til Ísrael lýkur hernámi sínu á Gaza og Vesturbakkanum**, eins og Alþjóðadómstóllinn skipaði og staðfest aftur og aftur af **ákvörðunum SP**.
- **Þangað til allir palestínskir gíslar - þeir sem haldnir eru án réttarhalda, án ákæru, án réttinda - eru sleppt.**
- **Þangað til tveggja ríkja lausnin er ekki bara slagorð**, heldur raunveruleg, framfylgjanleg raunveruleiki byggður á landamærum, réttindum og fullveldi.
- **Þangað til ísraelskir leiðtogar - og Ísrael sjálft - eru færðir fyrir lög**, gerðir ábyrgir í **Alþjóðaglaðadómstólnum** og **Alþjóðadómstólnum**, eins og hvert annað ríki sem hefur framið alvarlega glæpi.

Það getur ekki orðið friður án réttlætis. Það getur ekki orðið réttlæti án ábyrgðar. Og það verður hvorugt ef heimurinn hættir að horfa núna.

Fólkið í Gaza er ekki fréttahringur. Þau eru ekki málstaður til að taka upp og henda. Þau lifa með afleiðingum alþjóðlegrar þagnar, refsileysis og sértækrar reiði.

Látið þessa þögn enda hér.

Niðurstaða - pása eða endir?

Þetta vopnahlé gæti fundist eins og endir. Sprengjurnar hafa stöðvast - í bili. Fyrirsagnirnar eru að breytast. Aðstoð er farin að streyma inn. Sumar fjölskyldur hafa fundið hvort annað aftur. Sum börn hafa sofið í gegnum nóttina.

En fyrir Gaza, fyrir Palestínu, er þetta ekki endirinn. Þetta er pása. Brothætt, tímabundið augnablik sem sveiflast á milli lifunar og möguleika á endurnýjuðu ofbeldi.

Of mikið er enn óleyst. Of margar lygar hanga enn í loftinu: að hernámið sé ekki til, að Gaza hafi nokkurn tíma verið „frelsað“, að dauði þúsunda borgara sé einhvern veginn sjálfsvörn. Heimurinn horfði á skelfinguna þróast í rauntíma - sá sjúkrahús eyðilögð, blaðamenn drepna, heilu hverfin þurrkuð út - og átti samt erfitt með að nefna það fyrir það sem það var.

En nöfn skipta máli. Saga skiptir máli. Og sannleikurinn er þessi: það sem gerðist í Gaza á síðustu tveimur árum var ekki stríð milli jafningja. Það var ekki „átök“. Það var **kerfisbundin, viðvarandi herferð** gegn fönguðum borgara íbúum, og **það var kallað þjóðarmorð** - ekki bara af aðgerðasinum, heldur af **læknum, fræðimönnum, rannsóknarmönnum SP** og **Alþjóðadómstólnum**.

Þetta vopnahlé, þótt nauðsynlegt sé, er ekki lausn. Það afturkallar ekki það sem hefur verið gert. Það færir ekki hina látnu aftur. Það lýkur ekki umsátrinu. Það endurheimtir hvorki heimili, öryggi né fullveldi. Það frelsar ekki Palestínu.

Eina leiðin fram á við er í gegnum **réttlæti** - raunverulegt, alþjóðlegt, framfylgjanlegt réttlæti. Það þýðir réttarhöld. Það þýðir skaðabætur. Það þýðir endalok hernámsins, ekki bara í orðum heldur í gjörðum. Það þýðir pólitískan vilja og pólitíska áhættu frá heimi sem hefur of lengi gert ísraelskt refsileysi mögulegt.

Ef þessi stund verður vendipunktur, verður það ekki vegna þess að leiðtogar völdu skyndilega siðferði. Það verður vegna þess að fólk - **milljónir manna** - um allan heim neitaði að hætta að horfa. Neitaði að hætta að hrópa. Neitaði að taka þögn sem frið.

Vopnahléð í október 2025 gæti einhvern tíma verið minnst sem upphafið að einhverju. Eða það gæti verið minnst sem róleg stund áður en næsta fjöldamorð.

Valið - að þessu sinni - er ekki bara Ísraels. Það tilheyrir okkur öllum.